

ДО АКАДЕМИК НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изх. № 17/21.12.2021 г.

СТАНОВИЩЕ

от Асоциация на Физиотерапевтите в България

Относно: Професионални компетентности на завършилите специалности „Кинезитерапия“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ и „Рехабилитатор“

Уважаеми академик Денков,

Асоциацията на физиотерапевтите в България (АФБ) е професионална организация, обединяваща специалистите от професия „Физиотерапевт“ - кинезитерапевти и рехабилитатори. АФБ е създадена през 1991 г., а от 1995 г. е редовен член на световната организация на физиотерапевтите - Световна физиотерапия (World Physiotherapy) и Европейския ѝ регион (ER-WPT). Важна част от дейностите на тези организации е развиване на образованието, съвместно с Европейската университетска мрежа за образование по физиотерапия (European Network of Physiotherapy in Higher Education – ENPHE).

Двете специалности „Кинезитерапевт“ и „Рехабилитатор“ са регулирани в областта на здравеопазването и са в списъка с професии, за които се издава Европейска професионална карта (ЕПК) с компетентен орган Министъра на здравеопазването и в съответствие с Директива 2013/55/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г., изменяща Директива 2005/36/ЕО за признаване на професионалните квалификации, Регламент за изпълнение (ЕС) №983/2015 (като професия, отговаряща на условията за издаване на ЕПК по член 4а, параграф 7 от Директива 2005/36/ЕО: „лекари, медицински сестри, фармацевти, физиотерапевти...“) и Регламент (ЕС) №1024/2012 г. за административно сътрудничество чрез Информационна система за вътрешния пазар (https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=profession&id_profession=1250).

Процедурата за издаване на ЕПК и признаване на физиотерапевтите, имащи право да работят в друга държава-членка на ЕС, важи само за тези, които притежават някоя от следните две квалификации и степени – „Кинезитерапевт“ и „Рехабилитатор“. Те са

единствените признати квалификации за физиотерапевти, съобщени от българските компетентни власти и биват оценявани като физиотерапевти в приемащата държава-членка на ЕС от съответните ѝ компетентни органи. Признаването на тези две специалности е потвърдено и от Давид Гориа от името на Изпълнителния комитет на Европейския регион на организацията Световна физиотерапия още през 2015 г. след поискано разяснение от АФБ.

За да се осигури професионалната реализация на завършващите специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“ на европейско ниво е необходимо тя да се регулира и приведе в съответствие или с минималните изисквания на Световната федерация на ерготерапевтите (World Federation of Occupational Therapists - WFOT) съответно Съвета на ерготерапевтите за европейските страни (Council of occupational therapist for european countries – COTEC) или със Световната физиотерапия. Вероятен подход за решаване би бил например чрез трансформация на специалността или в „Кинезитерапия“ или в „Ерготерапия“ с код по НКПД 2269-6002.

Позицията на АФБ относно длъжностите в НКПД – Единична група 2264 „Физиотерапевти“ се припокрива с декларацията въз основа на среща, проведена през месец септември 2016 г. с мото: Синхронизиране на професията "Физиотерапевт" в България съгласно изискванията на организацията Световна физиотерапия и Европейския ѝ регион. Участници в срещата са представители на седем висши училища (МК-МУ-София, ЮЗУ-Благоевград, НСА „В. Левски“, Русенски университет „А. Кънчев“, МК – МУ -Варна, МК - МУ- Пловдив, Тракийски университет – Стара Загора), представители на АФБ, представители на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) и представители на Европейския регион на Световната физиотерапия (първи вицепрезидент на ER-WPT, генерален секретар на ER-WPT, ген.секретар на Белгийската асоциация на физиотерапевтите, представители на Естонската и Малтийската асоциация на физиотерапевтите) – общо 33-ма участници.

Основните точки от декларацията са следните:

1 – Да се обединят Рехабилитатор и Кинезитерапевт в една професия физиотерапия (на английски: physiotherapy), с една професионална титла Физиотерапевт (на английски: physiotherapist), с едно ниво на входящо образование за целта (най-малко 4-годишна университетска степен по Физиотерапия), и определени в едно професионално направление. Да бъдат разработени преходни правила за тези, които вече са квалифицирани в предишните две професии.

2 – Да се разшири обхватът на практиката на физиотерапевтите и тяхната законово определена роля и права като автономни професионалисти, с цел да се подобри достъпа до физиотерапевтични здравни услуги от страна на българското население, както и да се оптимизира самата здравна система.

3 – Българското законодателство да се приведе в съответствие с препоръките на институциите на ЕС и взаимно разбиране на другите държави-членки на ЕС по отношение на физиотерапията и физиотерапевтите.

4 – В България да се направи уникална класификация за физиотерапевтите, без "помощник физиотерапевти", като се включат "високо квалифицирани физиотерапевти",

които могат да се съсредоточат върху определена област на клиничната практика, образованието, научните изследвания или професионалното управление.

Единична група 2264 физиотерапевти

2264 – 5001 – физиотерапевт (професионален бакалавър)

2264 – 6004 – физиотерапевт (бакалавър)

2264 – 7003 – физиотерапевт с висока квалификация (магистър)

За осигуряване на критериите на ER-WPT за продължаващо професионално развитие и осигуряване на високо квалифицирана физиотерапевтична практика, считаме, че трябва да фигурира и длъжност 2264 – 6005 – физиотерапевт – специалист.

Тъй като една от основните задачи на АФБ е да съдейства за транспониране и пряко прилагане на относимите европейски нормативни документи за квалификации и образование в нашата професия, асоциацията е готова да съдейства, включително чрез подпомагане за организиране на срещи с представители на Европейския регион на Световната физиотерапия (ER-WPT) или работните групи към него, с представители на висши училища и на българските национални органи (Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването и Министерство на труда и социалната политика), с цел разрешаване на проблеми във връзка с различни квалификации, образователни и професионални въпроси. Европейският регион на Световната физиотерапия (ER-WPT) е възприет като представител на професията „физиотерапевт“ на европейско равнище. Организацията е в непрекъсната колаборация с Европейската комисия по отношение развитието на компетенциите и професионалната квалификация на физиотерапевтите. ER-WPT, съвместно с Европейската мрежа за висше образование по физиотерапия (ENPHE) разработват и редовно актуализират стандарти за обучение, включително ръководство за стандарти за минимално, входно, базисно ниво на образование, компетенции, умения и условия за упражняване на професията „Физиотерапевт“.

АФБ счита, че наличните проблеми в системата на здравеопазване (нарастващата миграция на здравни специалисти, застаряваща работна сила, твърде малко новонаети лица и др.) не трябва да са предпоставка за компромиси с придобиването на качествени функционални умения и познания, напротив, стремежът трябва да е към постигане на компетенции, отговарящи на международни и европейски стандарти.

С УВАЖЕНИЕ

Съпредседатели на АФБ

доц. Любомира Саздова д-р

Христо Христо

